

РОЗБУДОВА ЗАЛІЗНИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Залізнична інфраструктура завжди була однією з найбільш важливих складових країни, а на період воєнного часу вона стала найважливішим транспортним засобом як для пасажирських так і, в особливості, для вантажних перевезень. Попри постійні ракетні удари з боку агресора, АТ «Укрзалізниця» увійшла у воєнний період найбільшим роботодавцем країни зі штатом 231 тис. співробітників; окрім цього компанія забезпечувала 82% вантажних та 50% пасажирських перевезень. [0] За період з 24 лютого 2022 року по теперішній час компанією було евакуйовано з зони бойових дій понад 4 мільйони людей та доставлено понад 300 тис. тонн гуманітарної допомоги. Ці дані показують, що залізнична інфраструктура відіграє одну з основних функцій гуманітарної логістики - евакуаційну, яка полягає у порятунку та підтримці життя людей в критичних ситуаціях [2].

Станом на грудень 2022 року загальна вартість завданих АТ «Укрзалізниця» збитків внаслідок агресії російської федерації складала майже 11 млрд. грн., крім того, станом на вересень було пошкоджено, зруйновано або захоплено 110 залізничних вокзалів і станцій [0].

Незважаючи на постійні обстріли, відновлення залізничної інфраструктури триває від самого початку і на даний момент можна виділити наступні пункти:

- було створено низку логістичних хабів у західних регіонах України;
- АТ «Укрзалізниця» виступила в ролі державного оператора створення стратегічного запасу продуктів харчування, призначеного для забезпечення потреб населення [0].

Після припинення бойових дій та повернення територій є низка обов'язкових пунктів необхідних до виконання, серед яких:

- відбудова знищеної залізничної інфраструктури (з електрифікацією) в напрямку морських портів за новітніми технологіями;
- збільшення пропускної спроможності залізниці з країнами ЄС шляхом модернізації комплексів з перестановки вагонів з колії 1520 мм на 1435 мм;
- модернізація існуючих та будівництво нових логістичних мультимодальних терміналів;
- розробка та створення спільного логістичного підприємства з Польщею та, в майбутньому – з Литвою, Латвією та Естонією, для збільшення об'єму залізничних перевезень українського експорту до ЄС.

Світовим банком було створено Цільовий фонд підтримки, відновлення, відбудови та реформування України для координації грантового фінансування на підтримку діяльності Уряду України, надання послуг та гуманітарної допомоги. Завдяки внескам Австрії, Ісландії, Литви, Нідерландів, Норвегії, Швеції, Швейцарії та Канади в Україні є змога для відновлення цілісної залізничної інфраструктури.

Не зважаючи на війну залізнична інфраструктура лишається однією з найбільш важливих складових вдалого функціонування нашої країни. В більшості випадків, завдяки залізничній інфраструктурі, вантажі з гуманітарною допомогою приходять вчасно і туди, де вони найбільш необхідні. Україна постійно відновлює всі пошкодження і розробляє способи підтримки роботи критичної інфраструктури. Післявоєнний період відновлення залізничної інфраструктури має стати рушійним етапом відкриття нових можливостей для України у співпраці з партнерами, саме тому вже зараз розробляються плани і залучається підтримка країн Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. Проект плану відновлення України, 2022.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/restoration-and-development-of-infrastructure.pdf>
(дата звернення 30.03.2023)
2. Городніченко Ю., Беатріс Ведер ді Мауро, І. Сологуб «Відбудова України». URL: https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book_Ukrainian_0.pdf (30.03.2023)
3. Національний інститут стратегічних досліджень «Функціонування транспортного сектору України в умовах правового режиму воєнного стану». URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/funktsionuvannya-transportnoho-sektoru-ukrayiny-v-umovakh-pravovoho> (30.03.2023)

Науковий керівник: канд. екон. наук, доц. Луценко І. С.